

VERSLAG

Lieven Miguel Kandolo

Datum: 15 mei 2019

Lieven Miguel Kandolo: Wat drijft jongeren tot engagement?

Verslag:

- Kolamela is een organisatie die werkt rond **identiteitsontwikkeling bij jongeren**. Ze ontstond uit noodzaak omdat er weinig aanbod was voor jongeren met diverse achtergrond in Vilvoorde. Ze organiseren lezingen en debatten en hebben ook een pop-upconcept op de planning staan. De organisatie kreeg een **Afrikaanse naam** om zo wat out-of-the-box te springen, gezien er vooral organisaties met een Engelse naam bestonden.
- Kolamela maakte een [video](#) na de aanslagen in Brussel. Ze pakken hun video's vooral op een sarcastische manier aan. Jongeren excuseren zich voor clichés, zaken waar ze zich dus helemaal niet voor moeten verontschuldigen. Achteraf proberen ze iedereen een geweten te schoppen, zodat mensen eerder de gelijkenissen zien.
- Lieven mocht nadien in gesprek gaan met de Cel Diversiteit van de Karel de Grote Hogeschool om meer diversiteit in de school te krijgen.
- Kolamela organiseerde ook een **avond rond ondernemen**. Ze willen daarbij niet enkel de mooie kanten van het verhaal belichten. Op die manier tonen ze de realiteit rond ondernemen.
- Kolamela bereikt vooral **hoogopgeleide jongeren**. Ze spreken ook anderen (letterlijk) aan, maar Lieven begrijpt goed dat niet iedereen gemotiveerd kan worden om langs te komen.
- De **financiële ondersteuning** is een pijnpunt voor Kolamela. Het stadsbestuur staat onvoldoende open voor nieuwe jeugdwerkinitiatieven, omdat ze vaak nog niet meteen concreet kunnen aangeven wat ze willen doen in de gemeente/ stad. Ambtenaren spreken te veel een andere (beleids)taal.
- Er heerst een soort van twijfel, waardoor samenwerking met de stad moeilijk concreet wordt.
- Organisaties zoals Kolamela hebben **niet vaak een vaste plek**. Ze moeten zich eerst lange tijd bewijzen om zoiets te bekomen. Het Jeugdwerk kan daar een rol spelen om dergelijke organisaties te omarmen en faciliteren.
- De **bereikbaarheid van zelforganisaties** is niet altijd evident. Er heerst soms een verschil tussen de sociale klasse waarin het bestuur en de doelgroep zich bevinden. Op die manier is het moeilijk om vertrouwen te krijgen. Je bent niet altijd één van hen.
- Een van de grootste drijfveren van jongeren is dat ze nood hebben aan vertegenwoordiging. **Ze willen dat hun stem gehoord wordt**. Ofwel doen ze dit zelf ofwel laten ze iemand die ze vertrouwen hun stem vertolken.

Interessante quote(s):

“Jongeren hebben nood aan vertegenwoordiging en willen een plaats aan tafel. Ze willen dat hun stem gehoord wordt. Ofwel willen ze het zelf doen ofwel willen ze dat iemand die ze vertrouwen hun stem vertolkt.”

“Er heerst een verkeerde opvatting over wat traditioneel jeugdwerk is. Dat gaat eigenlijk niet over hoe lang een organisatie al bestaat, maar hoe en met welke activiteiten ze zich organiseert.”

Wat heeft jou verrast? Wat is dat ene element dat je zeker zal onthouden?

- Het feit dat Kolamela debatten en lezingen houdt voor jongeren. Dat klinkt niet meteen als het meest aantrekkelijke thema, maar kan daar toch op veel belangstelling rekenen. Het zorgt er voor dat jongeren een mening kunnen vormen (bv. over interculturele relaties).

Waar kwamen veel vragen, opmerkingen, reacties of bedenkingen over?

- Een samenwerking tussen Kolamela en een traditionele jeugdwerking is niet evident. Er heerst vrees voor het onbekende, waardoor de stap niet snel gezet wordt. Wat niet wil zeggen dat het niet tot de opties behoort.
- Er is een breuklijn tussen het hoogdrempelig aanbod (lezingen en debatten) en de jongeren die bij Kolamela aangesloten zijn. Lieven gaat zelf wel naar die lezingen en debatten om de inhoud van daar te kunnen vertalen naar de jongeren die bij Kolamela aangesloten zijn.
- De **zoektocht naar brugfiguren** tussen organisaties blijft een grote vraag bij jeugdwerkorganisaties. Zorg ervoor dat de diversiteit nu zichtbaar is, zodat jongeren zich kunnen vereenzelvigen met jouw organisaties. Als er al wat diversiteit is, dan groeit er ook een andere denkwijze en die helpt je om verder divers te worden.
- Een **lokaal platform** waarbij mensen elkaar leren kennen, kan ook interessant zijn. Zou de jeugdraad hiervoor geen goede plek zijn?
- Don vult aan dat jeugdwerkvormen zoals Kolamela een fase zijn om **de manier van werken geïntegreerd te krijgen in het brede jeugdwerk**. Als het principe van wat jeugdwerk is gekend zal zijn, zal er op termijn ook sneller toenadering zijn tussen het regulier en het specifiek jeugdwerk. Als beide kanten zich openstellen, leren ze elkaar kennen en als er vertrouwen is, kan het snel gaan.
- Het verschil tussen Kolamela en het klassiek jeugdwerk zit in de drijfveer om aan jeugdwerk te doen. Kolamela doet het vooral om gehoord te worden, erkenning te krijgen... Dat is niet meteen de drijfveer die leden van het traditioneel jeugdwerk voelen. We hebben die motivatie achter ons gelaten, we hebben die traditie niet (meer). Het zijn anderzijds wel elementen die ook in die organisaties wel waarde hebben.
- In veel steden is er ook minder klassiek jeugdwerk. Het is natuurlijk de vraag: **wat bestempelen we als klassiek jeugdwerk?** Sommige werkingen met maatschappelijk jeugdwerk bestaan al een heel stuk langer dan wat we nu als klassiek jeugdwerk benoemen. Kolamela kan eigenlijk ook als klassiek (niet creatief en innovatief) gezien worden. Het zegt veel over de bril waarmee we naar jeugdwerk kijken. De diversiteit van jeugdwerk is duidelijk niet algemeen gekend, cf. de perceptie van Mr. Peumans deze morgen.
- In Vilvoorde zijn heel wat soorten jeugdwerk actief. Kolamela heeft nog niets samen georganiseerd met andere organisaties, maar ze kennen elkaar wel al.
- Liggen de noden van kinderen anders? Spelen vs. de nood aan erkenning. Lieven geeft aan niet echt bezig te zijn met kinderen, maar eerder vanaf 18 jaar. Daardoor ligt die nood aan jeugdwerk ook volledig anders. Organisaties die wel met kinderen werken zien wel ook de noodzaak naar spel. Daar liggen samenwerkingen tussen organisaties wel meer voor de hand.

GESPREKSTAFEL

- Ziet Kolamela nog andere samenwerkingen mogelijk met andere organisaties? In het concept Urban Village van de jeugddienst Vilvoorde gaan ze een pop-up-bar organiseren. Ze zijn toen in dialoog gegaan met de jeugddienst om wel op maat van hun organisatie te kunnen deelnemen. De erkenning hiervoor is wel fijn.
- **Erkenning** is een belangrijke factor in het engagement van jongeren. Je doet het in de eerste plaats omdat je in jouw zaak gelooft, maar als niemand voor bevestiging zorgt, dan wordt het lastig om je engagement aan te houden.
- Kolamela bereikt nu momenteel enkel hoog opgeleide jongeren. Ze werken aan een vaste plaats en denken dat het dan gemakkelijker zal zijn om dieper te kunnen werken.
- Het is opvallend dat er diversiteit binnen de diversiteit bestaat. Kolamela is een organisatie voor Congolese jongeren. Binnen die gemeenschap is er toch nog onderscheid in het scholingsniveau of de regio in Congo waaruit ze afkomstig zijn.
- Een hoog opgeleide Congolees wordt vaak als 'een witte' gezien. Er wordt snel vertrokken vanuit een soort minderwaardigheidscomplex. Op dat vlak zijn er gewoon veel gelijkenissen met het onderscheid tussen laag- en hoogopgeleiden tout court.

- Het is voor jongeren niet steeds evident om zich te engageren. Als ze zich voor iets nieuw willen engageren zit dat in een experimentele en dus minder concrete fase. Het blijft nog steeds moeilijk om daar erkenning en dus ook middelen voor te krijgen.
- Er wordt ook over racisme gesproken bij Kolamela. Uitsluiting blijft wel een thema bij de organisatie. Ze zijn wel al tot de overtuiging gekomen dat ze niet iedereen zullen kunnen overtuigen om iedereen gelijk te behandelen. Je merkt een soort gelatenheid bij sommigen. Ze willen er niet langer tijd in steken. Sommigen willen hun diploma halen, werken en finaal terug keren naar hun land van herkomst. Het is wel frappant dat dit een thema is bij Kolamela, want bij de 'witte' jongeren is dat vaak nog een thema waar niet over gediscussieerd wordt. Er wordt weinig van gedachten over gewisseld en als het gebeurt, dan is dat vaak in een context waarbinnen iedereen er hetzelfde over denkt. Er zijn wel plaatsen waar er ook over gediscussieerd wordt, maar er wordt meestal over elkaar gesproken in de plaats van met elkaar.
- Sommige thema's moeten gewoon op de agenda geplaatst worden om eens te zien dat het leeft. Te vaak wordt nog gedacht dat een thema niet aan de orde is binnen de organisatie, tot het moment dat thema echt op tafel ligt. Dan komen de reacties pas naar boven.
- Kolamela staat voor 'we geloven in iets'. Verschillende jongeren zijn hun geloof wel ergens verloren. Jongeren die in Vilvoorde wonen zullen zichzelf bijvoorbeeld niet vaak als Vilvoordenaar uiten. Ze beschouwen dat niet als deel van hun identiteit. Dat heeft ook te maken met de gebeurtenissen van de voorbije jaren. De laatste tijd is die trots op hun stad stilaan wel een beetje aan het terugkeren.
- **Het is een zegen en een vloek om een voorbeeldfiguur te zijn.** Je wordt enerzijds op handen gedragen, maar anderzijds moet je alles wel perfect doen want veel mensen kijken naar je op en hebben een mening op wat je doet. Je moet die rol dag in dag uit vertolken. Het is echter wel belangrijk dat die voorbeeldfiguren er zijn, want jongeren kijken er naar op en willen dat voorbeeld volgen. Het sterkt hen dus in wat ze willen verwezenlijken.
- Het is vaak ook niet evident om **engagement uit te leggen aan ouders**. Zij zijn vaak bezorgd over wat hun kinderen doen. Engagement komt soms in conflict met de standaardzaken die in een doorgewone dag vervat zitten (school, studeren, werken, familie, vrienden, lief). Jongeren moeten zich op dat vlak wat afzetten ten opzichte van hun ouders. Het draait niet altijd allemaal om school, werk of geld. Met engagement wil je inspireren.

Wat onthoud je voor de toekomst van het jeugdwerk?

- We moeten met het jeugdwerk durven inzetten op ontmoeting, ook buiten onze comfortzone.
- We moeten als jeugdwerk elkaars werking faciliteren waar mogelijk om alle groeikansen te bieden.
- Aandacht hebben voor het scholingsniveau van deelnemers. Er ontstaat soms onbewust een kloof tussen jongeren met een verschillend opleidingsniveau.